

Взаємозв'язок геометрії бродильних апаратів з температурною стабілізацією зароджуваних середовищ

Піддубний Володимир, Коваль Ольга, Бойко Олексій

Національний університет харчових технологій, Київ, Україна

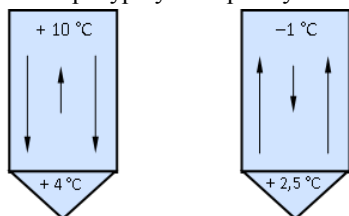
Вступ Звичайні бродильні чани і лагерні танки мають певні обмеження за розмірами. Необхідність в більшій економічності виробництва потребувала використання більш містких технологічних апаратів для процесів бродіння і дозрівання пива. Результатом цього було створення циліндро-конічних бродильних і лагерних танків.

Матеріали і методи У зв'язку з сучасними даними відношення діаметра танка до висоти суслу у ньому може змінюватися від співвідношення 1:1 до 5:1. В ЦКТ з охолодженням через сорочку відношення має певний вплив на гомогенність пива, що особливо помітно на тих стадіях процесу, за яких утворюється відносно мало CO_2 . Більшість танків мають розміри у діаметрі від 3,5 до 4,5 м. Це пов'язано з можливістю транспортних проблем. А кут нахилу конуса може бути від 60° до 90° , хоча розповсюдженими є значення $60 \dots 75^\circ$.

Результати Вибір розмірів ЦКТ пов'язаний з питомими навантаженнями систем охолодження. Існують обмеження по висоті ЦКТ через статичний тиск на клітину і у зв'язку з підвищенням розчинності CO_2 по висоті. Звичайно рекомендують висоту ЦКТ обмежувати 20 м.

Поверхні теплообміну ЦКТ за безпосереднього випаровування холодоагента становлять $3,4 \text{ м}^2$ (на 100 г/л пива за температури випаровування 1°C) або $1,6 \text{ м}^2$ (на 100 г/л за температури випаровування -4°C).

За температури проміжного теплоносія -4°C температура випаровування у випарнику холодильної установки повинна бути -10°C , за температури теплоносія $+1^\circ\text{C}$ температура у випарнику становить -5°C .

Конвективні потоки
за бродіння

Конвективні потоки за
холодного витримування

Рис. 1 Напрями конвективних потоків
залежно від зміни температур

Пиво середньої екстрактивності початкового суслу досягає максимальної щільності за температури $+2,5^\circ\text{C}$; з вищим вмістом СР – за $+1^\circ\text{C}$, а з меншим – за $+3^\circ\text{C}$. Ці точки температур вважаються критичними, бо в них відбувається зміна напрямку конвективних потоків у ЦКТ. З економічних і екологічних міркувань рекомендується під час бродіння використовувати рекуперацію CO_2 .

Висновки На основі сучасних наукових положень досяжною є

узагальнена теорія, яка б враховувала присутність і взаємні впливи окремих факторів, груп факторів і всієї сукупності факторів у взаємодії. Проте складність досягнення математичної формалізації названої потрібної задачі є зростаючою, хоча кожний з числа досягнутих рівнів аналізу і моделювання є необхідним і важливим.

Література

1. Соколенко, А.І. Енергетичні трансформації і енергозбереження в харчових технологіях: монографія / А.І. Соколенко, А.А. Мазаракі, В.А. Піддубний та ін. – К.: Фенікс, 2012. – 484 с.